

DE PROSODIEER

3e jaargang - no. 4 1987

DE PROOSDIJLANDEN

ORGAAN VAN DE HISTORISCHE VERENIGING
"DE PROOSDIJLANDEN"

verschijnt tenminste 4 x per jaar

De contributie bedraagt *f.* 15.— per jaar.

Rekeningnr. 36 96 18 505 Rabobank.

Secr. C. Jacobs,

Bozenhoven 110a, 3641 AJ Mijdrecht

tel. 02979 - 84290

Oude Gemalen en ansichten.

Bijeenkomst in 'Het Prinsenhuis'

Op dinsdagavond 3 november hadden een 30 tal leden en belangstellenden gehoor gegeven aan de uitnodiging van onze vereniging.

De voor deze avond waarnemend voorzitter was de heer Leo Claaasen.

De heer Rob Schwier van de Stichting 'Historische Kring Zevenhoven' opende het programma van deze avond met een uitgebreide verhandeling over de historie en organisatie rond de waterhuishouding in Nederland.

Zijn boeiend betoog werd afgerond met de vertoning van een videofilm over de restauratie van het gemaal 'Hertog Reinoud' te Nijkerk. Voor dit doel hadden we een videorecorder gehuurd en de heer van Duuren had welwillend zijn TV beschikbaar gesteld.

Deze, professioneel gemaakte, film gaf een goed beeld van wat er allemaal bij zo een restauratie komt kijken.

We kregen toestemming om het artikel dat over dit onderwerp binnenkort verschijnt in 'De Baardman' een uitgave van bovengenoemde stichting, over te nemen in de 'Proostkoerier'.

Vervolgens kregen we een blik op de historie van Mijdrecht door de vertoning van oude foto's en ansichten uit de verzameling van de heer Piet Gille. De heer Gille gaf blijk van zijn grote kennis van het vertoonde door de vele details die hij hierover wist te vertellen. Personen op de foto's werden met naam en toenaam benoemd, vaak nog met beroep en woonhuis erbij. De avond was duidelijk te kort en met zachte drang konden we de heer Gille tot ophouden bewegen. Er was nog zoveel materiaal over dat we onmiddellijk een afspraak konden maken voor een vervolg.

Verslag Algemene Ledenvergadering

gehouden op 23 september 1987 in 'Het Prinsenhuis' te Mijdrecht

Aanwezig zijn 18 leden.

1. Het verslag van de ledenvergadering van 1986 wordt zonder wijzigingen vastgesteld. Dit verslag was gepubliceerd in de Proostkoerier nr. 4. 1986.

2. Verslag kaskommissie.

Door een misverstand is nog geen controle uitgevoerd. De heer Claassen vond de financiële stukken nogal summier. Er wordt nu een korte toelichting gegeven door onze penningmeester. De reservering f 500,- is bestemd voor huur. De kaskommissie bestaande uit de heren Claassen en de Wit besluiten tot een decharge onder voorbehoud.

De nieuw gevormde kaskommissie bestaat nu uit de heren P.A. Verlaan en F. de Wit.

4. Onze voorzitter Jan Brugmans heeft te kennen gegeven zijn functie niet langer te kunnen uitoefenen i.v.m. drukke werkzaamheden. Er heeft zich niemand kandidaat gesteld, ook een laatste oproep tijdens de vergadering had geen resultaat. Ook Marga Jacobs onze secretaris stelt haar functie beschikbaar, Cor Jacobs heeft zich kandidaat gesteld voor de functie van secretaris. De heer Leo Claassen stelt zich beschikbaar als bestuurslid. De kandidaten worden met algemene stemmen gekozen.

De algemene waardering van de vergadering voor het werk van de scheidende bestuursleden werd treffend verwoord door onze penningmeester Adrian Stam.

Het bestuur wordt thans gevormd door de volgende leden:

Max Cnossen (vice) voorzitter

Adrian Stam Penningmeester

Leo Claassen

Cor Jacobs secretaris

Het nu gevormde bestuur zal zich beraden over de post van voorzitter.

4.. Diversen

Besloten is de contributie niet te verhogen.

Er zal een regeling komen voor regelmatige openingsuren voor ons lokaal

De scherven van de opgravingen zullen worden opgeruimd en zoveel mogelijk geplakt.

Op de nieuwjaarsreceptie te Wilnis zullen we op een stand vertegenwoordigd worden.

De heren de Wit en van Rijn zullen de productie van nog twee nummers van de Proostkoerier in 1987 voor hun rekening nemen.

De gebouwen op het terrein van Korver-Arant zullen geshopt worden. De vereniging zal trachten de benodigde toestemming voor het doen van opgravingen te bemachtigen. De heer Lefers stelt zich beschikbaar als coördinator.

5. Rondvraag

De heer Turkenburg vraagt zich af of er nog exemplaren van "De Dorpsstem" te bemachtigen zouden zijn. Deze krant is tot 1970 verschenen. De heer Brugmans zal hierover contact opnemen.

Er schijnen bij de Gemeente Amsterdam nog enige vitrines beschikbaar te zijn. Deze kunnen wellicht aan onze vereniging uitgeleend worden. Hier kunnen de resultaten van onze opgravingen in gepresenteerd worden. De heer Brugmans zal hierover contact opnemen.

De heer de Wit maakt ons erop attent dat de milieu vereniging in Vinkeveen "De Groene Venen" haar 15-jarig lustrum viert. We zullen trachten of onze vereniging ook hierbij met een stand aanwezig kan zijn.

6. Sluiting.

Niets meer aan de orde zijnde sluit de heer Brugmans de vergadering.

OPGRAVINGEN IN MIJDRECHT

Wie helpt ons ?

De Historische Vereniging "de Proosdijlanden" heeft weer plannen tot het doen van opgravingen in de dorpskern van Mijdrecht, zoals U heeft kunnen lezen in de plaatselijke pers.

Om deze plannen te kunnen verwezenlijken is er echter *hulp* nodig.

Er moet een vaste kern van medewerkers komen, die regelmatig meewerken gedurende de opgravingen.

Bovendien zijn aan deze opgraving kosten verbonden, waarvoor Sponsors worden gezocht.

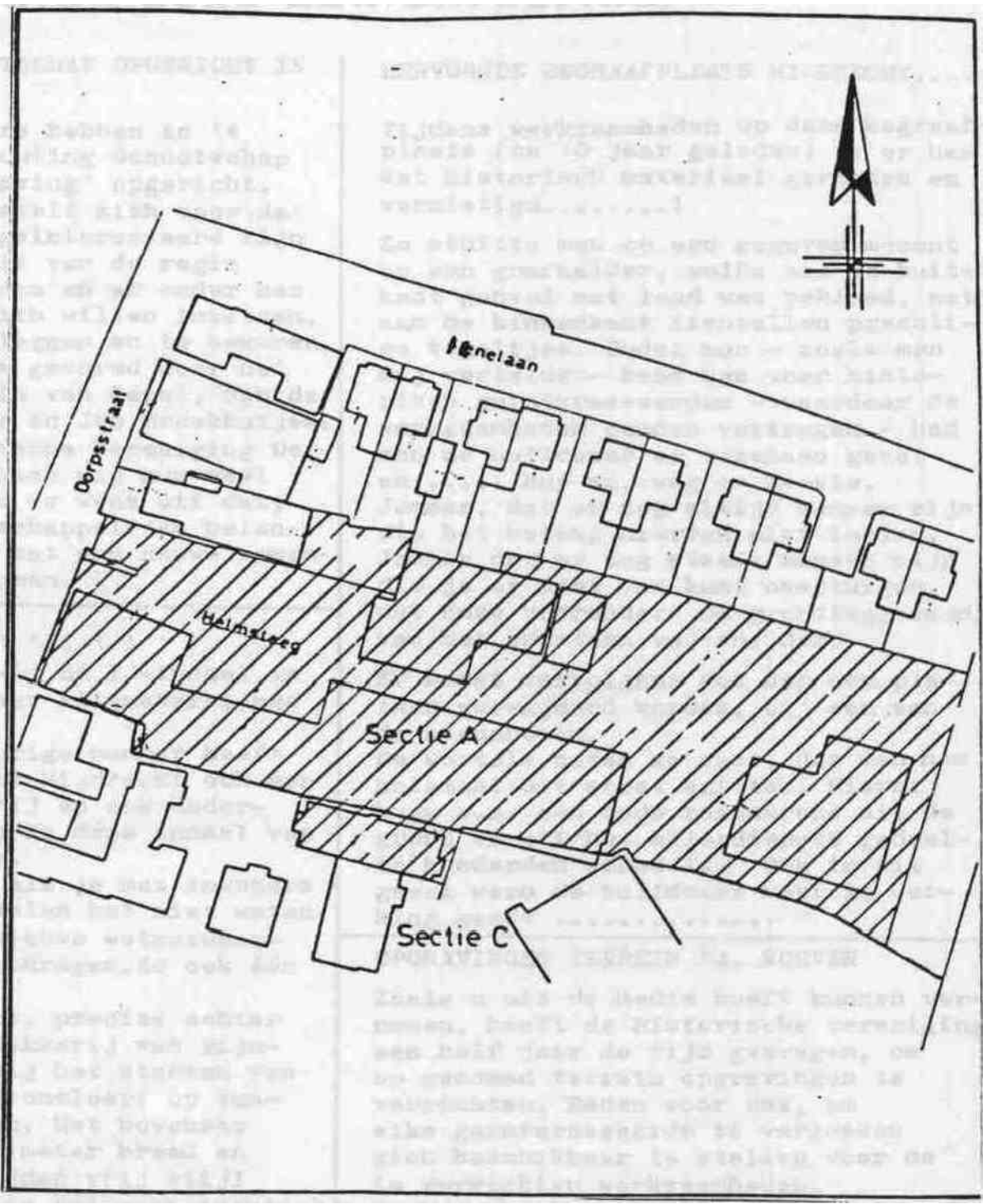
Indien de zeer bescheiden middelen van de Historische Vereniging voor deze opgraving worden aangevuld, kan materiaal worden aangeschaft, om tot betere resultaten te komen.

De volgende werkzaamheden kunnen gedaan worden door iedereen (oud of jong), die zijn handen kan gebruiken.

- Graven met klein gereedschap, onder leiding, waarbij de bijzonderheden en sporen niet worden bedorven, en waarbij de gevonden scherven, enz. nauwkeurig worden verzameld.
- Schoonmaken (wassen) van de opgegraven voorwerpen.
- Merken van de te bewaren voorwerpen.
- Samenvoegen van scherven tot een groter geheel, zoals een bord, kookpot, enz.

Iedereen, die bereid en in staat is aan een of meerdere onderdelen mee te werken, wordt verzocht zich op te geven bij de co-ordinator van deze opgraving,

Ir H.G. Lefers
Karolus 9
3641 LJ Mijdrecht
tel. 02979-84701.

Historische Kroniek

(KORTE HISTORISCHE BERICHTGEVING)

HISTORISCH GENOOTSCHAP OPGERICHT IN NIEUWKOOP.

Enkele Nieuwkopers hebben in 't voorjaar de "Stichting Genootschap Nieuwkoop en Omgeving" opgericht. Het Genootschap stelt zich voor dat talrijke mensen geïnteresseerd zijn in de geschiedenis van de regio Nieuwkoop - Noorden en er onder hen velen zijn die zich willen inzetten, om deze vast te leggen en te bewaren. Het Bestuur wordt gevormd door de oprichters Martin van Capel, Bob de Graaf Bierbrouwer en Jan Broekhuijse. Namens de Historische Vereniging De Proosdylanden wensen wij hun veel succes en spreken de wens uit dat, zover het gemeenschappelijke belang betreft, wij tot een nauwe samenwerking zullen komen.

DE EI-TUNNEL.

Allemaal kennen wij de IJ-tunnel in Amsterdam; met haar kilometerslange file.

Zoals u in het vorige nummer heeft kunnen lezen bezit Mijdrecht ook een EI-TUNNEL, filevrij en ook ondergronds. Bovendien is deze tunnel van veel oudere datum.

Het leuke is dat als je met inwoners hierover praat, velen het niet weten doch andere met nieuwe wetenswaardigheden komen aandragen. Zo ook één dezer dagen.

Aan de Bruggesloot, precies achter de (voormalige) Bakkerij van Wijn gaarden, is men bij het storten van een 15cm-dikke betonvloer, op tunnelresten gestoten. Het bovenste gedeelte was ca. 1meter breed en liep aan beide zijden vrij stijl omlaag. De bouw was volkomen identiek aan de vorige gedeelten, kleine met de hand gevormde stenen.

BOOGVORMIGE GEWELVEN IN VINKEVEEN...

Bij een tuinder in Vinkeveen zijn tijdens spit- en/of graafwerkzaamheden, boogvormige gewelven zichtbaar geworden. De betreffende tuinder had hier echter geen belangstelling voor en heeft de boel weer dicht gegoooid. In dit geval dus - gelukkig- geen vernieling

HERVORMDE BEGRAAFPLAATS MIJDRECHT....

Tijdens werkzaamheden op deze begraafplaats (ca 10 jaar geleden) is er heel wat historisch materiaal gevonden en vernietigd.....!

Zo stuitte men op een gegeven moment op een grafkelder, welke aan de buitenkant geheel met lood was bekleed, met aan de binnenkant tientallen prachtige tegeltjes. Omdat men - zoals men mij vertelde - bang was voor historisch geïnteresseerden - waardoor de werkzaamheden zouden vertragen - had men de bulldozer er tegenaan gezet en hup sa, weg is Keesie. Jammer, dat er nog altijd mensen zijn die het belang hiervan niet inzien. Jammer dat er nog steeds mensen zijn die je er niet van kunt overtuigen, dat onze voorouders de grondleggers zijn van het ontstaan van ons dorp

Er moest vervolgens ook nog een plaatje verwijderd worden, bij een van de steunberen.

De wortels zaten zo vast, dat men hem helemaal uit moest spitten. Hierbij kwam o. a. een oude rozenkrans uit de grond en uit het allerdiepste gedeelte honderden schedels. Ook in dit geval werd de bulldozer weer in werking gezet.

OPGRAVINGEN TERREIN FA. KORVER

Zoals u uit de media heeft kunnen vernemen, heeft de historische vereniging een half jaar de tijd gekregen, om op genoemd terrein opgravingen te verrichten. Reden voor ons, om elke geïnteresseerde te verzoeken zich beschikbaar te stellen voor de te verrichten werkzaamheden.

Alle - in deze kroniek - vermelde (nieuwe) wetenswaardigheden, berusten niet op fantasie, doch zijn mij rechtstreeks door de hierbij betrokkenen verstrekt. In het geval van de Vinkeveense tuinder hebben wij geen naam vermeld, omdat wij hopen in de toekomst hier nog eens opgravingen te kunnen verrichten. Door gesprekken is wel vast komen te staan, dat er nog Mijdrechtenaren zijn, die bijzonder veel over hun dorp weten. Al met al zeer belangrijk om vast te leggen en al met al dan ook de bedoeling van uw

Historisch Verhael

van de

FRANSCH E
TYRANNY E,

Gepreegt in de Dorpen van

Loenen, Loosdrecht,
Waverveen, Botshol, Ab-
koude, Nichtevecht, &c.

T A M T E R D A M,

By *Ian Claesz. ten Hoorn*. Boekverkooper over 't
oude Heerlogement 1674.

De

BOEKVERKOPER

Aen de

L E S E R.

TErwijl ik besigh was om dese Fran-
sche Tyrannye, door een geleerde
pen in de Fransche taal beschreven, aen
onse Hollanders, door het Drukken in de
Nederlandsche tael, gemeen te maken,
quamen my verscheiden staaltjes van de
beleeftheit, of liever gruwelijkheden der
Franschen schriftlijk voor, die ik aenslig
geacht heb, als een Historisch Verhael van
hun Tyrannye, hier by te voegen, om, neffens
d'anderen, tot medegeuwigen van de wre-
de maet der Franschen te verstreken.

T Y R A N N I E. 135

Soo haest de Franschen, van *Meydsrecht* De dor-
naer 't West-einde van *Waverveen* afflak- pen van
kende, het minste gedruis maekten, qua- Waver-
14 men veen en

136 F R A N S C H E

Botshol
overval-
len.

men d'anderen, die sich te Vinkeveen ver-
borgten hielden, gelijk vliegende duiven
op springen, om dit ongelukkig volck oock
van 't oosten t'overvallen. De wipbrugh te
Botshol was opgehaelt; 't welck echter geen
beletsel aen de vyanden gaf: want sy, dew
't water swemmende, lieten de selfde neder-
dalen; en toen renden sy ylinghs naer de
Byleveltsche brug.

Dit Treurspel nam sijn begin op den vijf-
den van November, 1672. 's nachts te drie
uren. Alles geraeckte terstont in alarm. De
huislieden, niet quaets vermoedende, wier-
den, na dat 'er twee van de hunnen doot-
geschooten waren, uyt hun posten en wacht-
plaetsen verdreven. O hoe deerlijk was 't
hier gestelt, daer men, van wederzijden be-
sprongen, het getal der vyanden niet ken-
de, en geen onderstandt van Staten volck,
aen d'*Vijboorn* legghende, vernam! Te
vluchten, en sich met alle voorsichtig-
heydt voor de woede der Franschen te
verbergen was wel raedsaemste: maer hoe
was 't mogelijk om soo te vluchten, en al-
les te verlaten? De genen, die te wacht wa-
ren, konden niet besluiten tot wijf en kin-
deren onder de Tyrannen der Franschen
te laten. Sommigen, op hun bed in slaep
gefallen, wierden door dese alarm onsch-
telyk opgeweekt. Eenige waren te verre
van huys, en andere, om geen armoede te
lijden,

T Y R A N N I E. 137

lijden, souden gaerne hun goederen en huis-
gewaelt gebergt hebben. 't Geroep en ge-
schreeuw was soo naer en schrikkelijk, dat
des menschen hart scheen te barsten, en dat
de hairen tot bergen reesen. O ongelukkig
volck! De vyanden, als ly iemand sagen,
't welck sy lichtelijk konden doen, ver-
mits de maen, door haer helder licht, de dag
ernstighs vertoonde) schoten op hem los.
Hoe 't kermen en gheschreeuw, met een
schrikkelijke weergalm, tot aen d'Amstel
klonck; dit is met geen pennen te beschrij-
ven, 'ten zy men de selfde in een vloet van
tranen doopt.

't Voornaemste ooghwit der Franschen
was de voor-gedachte Uytlegger te ver-
meesteren, die daer gelegd was, op dat 'er
een Turf uit de *ronds Vaenen* naer Uytrecht
groert sou worden, en die met eenen belet
was hebben dat de Franschen daer naer hun
believen hadden konnen rooven, plunde-
ren en branden. Sy dan vielen met een
gruwelijke woede op d'Uytlegger aen, die,
dew de *Byleveltsche brug* afgesackt, om
daer door geen veranderingh te lijden,
sich met sevenenwintigh scheuten vol gruis
en schroot, en meer dan een uur lang, seer
oed verdedighde, en, eindelijk vast ge-
taekt, van de vyanden, die sel schooten,
en met bandtgranaten wierpen, omringht
wardt. Twee Turf-ponten, op *Byvelts*
15 leg-

leggende, brachten den Franschen groot voordeel aen. De Capiteyn *Spelt*, geen hulp te gemoet siende, en overwegende dat de sijnen getroffen wierden, en verscheiden van hen buiten boort sprongen, gaf d'Uitlegger over. Hy, en sijn Luitenant, met twee of drie anderen, wierden gevangen, en vijftien doot geschoten, of dootelijk gequetst. d'Overigen geraekten met swemmen wech.

d'Ingefetenen, ten hoogsten verfer, liepen nu hier, en dan daer, en quamen onwetende somtijts in 't grootste gevaer des levens. Het meeste gedeelte, door 't water, en de voor de wint geholpen, geraekte met bokken en schuiten van de dijk af, en deilde ylings, onder een stofreegen van koegels, naer de *Lange Meyr. Roelant Doornstruyk*, Secretaris en Vaendrig, die sich soodanig heeft gedragen, als aen een soldaet betaemt, was een van de lesten aen de dijk, en maekte sich een der eersten van de Ncs te wesen, om de twee Compagnien van de Heer Commandant *Fullana* daer gefonden, te bewegen tot derwaerts met hem te trekken, om de vyanden te verdrijven, en d'overheerde plaetsen weer te vermeersteren.

Maer eer hy sijn woorden geëindigt had, zag men de vlam in verscheide plaetsen opgaen, en dit wreed schoufpiel der Fransche woede, met geopende gordijnen, op het reur-tonneel voor het aengesicht der ou-

en vermeerstert.

Waverveen en Botshol is brant gesieken.

De Franschen hebben 't op het gelt, niet op de Godtsdienst geëmmet.

d'Uytlegger wech gevoert, en de dooden buiten boort geworpen.

Woederlike Hilsone van een Kraemvrou.

leggende dorpen vertoonen. Negenenvijftigh huizen wierden verbrand, en het voornameste van *Waverveen*, aen de *Byleveltsche brug* gelegen, van de vlam verteert en verflonden. Men heeft echter God hier voor, dat 'er niet meer verbrand zijn, te danken, niet de Franschen, die des Predikants huis in drie verscheide plaetsen, mitsgaders veel anderen, sonder gevolg, aengesieken hebben. In de Kerk heeft men (ick weet niet door welke devotie) niet anders gedaen, dan d'arme bos open gebroken, en 't gelt daer uit genomen. Het koorn van het dorp en van 't Diakens huis van *Waverveen*, by de *Byleveltsche brug* leggende, wierd verbrand; maer dat van *Botshol* verschoont, en 't huis, om het koorn gespaert.

De Franschen konden echter hun wreetbeit niet uitvoeren, sonder eenigen van de hunnen te verliezen, van de welken tien of twaelf gesneeuvelt zijn. Seker *Snebschuyt*, met hennip gheladen, wierd van de Franschen aengehaelt. Men lagh daer in een Fransch Capitain, en een Serjant, beyde lwarelijk gequetst. Dese, aen de voorgedachte *Byleveltsche brug* komende, wierden door het dak van des *Bakkers* huis, dat in de lichte vlam stondt, in de *Snebschuyt* overstolpt; en de hennip, in brant geraekt, verbrandde dese Fransche Capitein en Serjant tot pulver, behalven het gebeente, dat op

Dooden van de zijde der Franschen.

op de bodem van de *Snebschuit* wierd gevonden.

Maer sy toonden sich niet so heusch aen de menschen, die sy achterhalen konden, van de welken veel gedoor, anderen gequetst, en eenigen gevangen wierden; behalven de genen, die in 't water sneuwend. Sy maekten geen onderscheit van personen. Gelt en schatten, niet de Godsdienst, was des vyants doelwit; en sy vonden 'er meer gelt, dan sy of de hunnen gedacht en vertrouut hadden; gelijk sy, na dat men segt, op verscheide plaetsen met groote roem verklaert hebben.

d'Uytlegger wierd als tot een triumph en zegeprael wech gevoert, en, te groot zijnde om deur de *Wilmische brug* te gaken, naer de *Haul* te rug gebracht, daer men de dooden op het verdek ten toon lag, en veel van hun geroofde goederen verkocht. Dese dooden wierden daer na, ten einde van de *Geusenfloot*, over boort geworpen; en d'Uytlegger, te groot zijnde om deur de *Nieuwersluis* gevoert te worden, verbrandt, en 't gheschut, de voorraet, en wat 'er meer was, naer *Uytrecht* gevoert.

Maer 't aenmerkelykste onder al 't voorverhaelde is het geen, dat seker *Lenny Chialen* over gekomen is. Dese vrou was, een uur voor des vyants koomst, van een

jonge zoon verlost, en noch qualijck te bed geholpen, toen 't geroep van de nadering der Franschen quam. Haer man, *Kornelis Martensz.* genoemt, liep uyt om bescheyt te bekomen, en, weder komende, vond sijn vrou van 't bedde, en besich met sich op de solder te verbergen. Hy droegh haer van boven, en bracht haer, met haer nieu-gebore kint, in sijn Bok, (seker vaertuyg, dus genoemt) en stack in aller yl van de wal af. De kraemvrou zat dus in natte kleederen; want daer was geen tijdt om drogen aen te trekken. De Franschen, terstont toefschietende, troffen de voorgedachte *Kornelis Martensz.* in sijn buyck. Hy roeyde voort, en hield met sijn een handt de wonde toe, om het bloedt, en de vuyligheyt in te houden, en voer met d'andere handt voort. Maer toen hy, flatu wordende, uyt oorsack van de wonde, neder zeeg, stond de kraemvrou op, vatte de riemen aen, en roeyde met de sware Bock meer dan een uur verre, namelijk van de dijk af, tot aen de *Rijke Waveren*, daer sy, te bedde geholpen, haer man, op sijn uiterste leggende, troostte. Sy wierd uyt dese plaets naer *Amsterdam* gevoert; daer sy, twaelf dagen oudt in de kraem, en sterck, frisch en gefont zijnde, haer kindt, mede *Kornelis* genoemt, in de *Zuyder kerk* ten doop lief.

Voorts,

joogt

Voorts, de Franschen, om in de betoening van hun wreetheyt voort te varen, trokken ook, op den sevendende van November, 1672. nieuwe stijl, uyt *Utrecht* naer *Abkoude*. Si waren omtrent vijf hondert mannen sterk, van de welken sy veertig, deur water en vi, voorby het Slot naer het dorp lieten heen trekken, terwijl d'anderen, om onbekende redenen, sich tusschen 't Slot van *Abkoude* en *Baembrouwe* nederstrekten. Dese veertig mannen, in de na-nacht tot het dorp invalende, schooten met d'eerste aenval twee inwoonders ter neder, en mackten sulck een schrikkelijck groep en geschreeu, dat de dorpwacht, het gedruys hoorende, en niet wetende hoe groot het getal der Franschen was, sich, met de meeste inwoonders, be- neffens hun wijven en kinderen, op het velt verschuylden, die, om de woede van hun vyanden t'ontgaen, ten meestendeel tot aen de kniejen in 't water staen moesten. Onder- tusschen staken de Franschen de brant in de voornaemste straten en huisen; en in die na- nacht, van drie tot ses uren, wierden meet dan hondert gebouwen, soo huisen en schu- ren, als paerdestallen, van de brant verslon- den. De Kerck self geraekte in twee plaetsen aen brant, die door d'yver der inwoon- ders, de welken uyt het dorp geweken wa- ren, en op het luiden van de klock, ('t welk dus bestelt wierd) weérkeerden, met hulp

Inval der
Franschen
t'Abkou-
de;

't welk in
brandt ge-
steken
word.

van

van eenige soldaten uit *Weesp*, gebluscht wierd: andersins sou het geheele dorp, van 't welk nu omtrent een derde deel is blijven staen, gantschelijck in d'asch geraekt wesen, schoon het echter soo verwoest en vernielt is, dat men *Abkoude* self in *Abkoude* moet soeken, en dat het vuur en staal daer sodanige merktekenen heeft gelaten, dat de volgende eeuwen hen naeuwelijcks sullen kunnen uitwischen. De mannen en wijven, die sy bekomen konden, wierden uit hun huisen gerukt, en ten deel aen de staerten der paerden, en ten deel by het hair aen de voeten der ruiters gebonden, en dus naer de plaetsen, daer sy in besetting waren, gesleept, soo zy onder weeg niet storven, door 't geweld, dat hen aengedaen wierd. Seker, een zware slag voor *Abkoude*; 't welk, en noch erger, oock aen anderen overgekomen is.

Wreeth-
heit der
Franschen
aen d'in-
woon-
ders.

Nichtvecht, seker Dorp, aen de *Vecht*, en niet verre van *Weesp* gelegen, kon ook de wreetheit en tyrannie deser beestelijke menschen, niet ontgaen. Want sy, tot verscheide reisen, door loopende partyen, de plaetsen, omtrent dit dorp gelegen, en tot in het dorp self geravageert, en d'inwoonders uitgeplundert, ja sich voor den *Hinderdam* vertoont hebbende, quamen op de twintigste van *Februarius*, 1673, met omtrent ses hondert mannen te voet, en eenige dragon- ders,

Hun op-
tocht naer
*Nicht-
vecht*.

ders, in het voor-gedachte dorp *Nichtvecht*, met uitgedrukt bevel van alles af te branden, (gelijk een van hun Officieren daer na verhaelt heeft) sonder te voren eenige brandt-schattingh (voor soo veel als bekend is) geëischt te hebben. De inwoonders, van hun koomst verwittight, verlieten hun huisen, en alles, dat sy daer noch overrigh hadden, om ter vlucht over het ys te *Weesp* te geraken. De Franschen quamen ondertusschen in het dorp, en trokken voort naer den *Hinderdam*, daer sy onder 't geschut van de schans, in dese plaets gelegen, eenige huisen in brandt staken. Hier op geraeckte alles in d'omleggende garnisoenen in alarm. Uit den *Hinderdam*, als naest daer aen gelegen, wierden eenige krijgs-lieden gecommandeert. Maer de selsden, de vyant soo sterk, en sich selven te swak bevindende, poogden op de bequaemste wijze te retireren. Doch sy, bezet zijnde, wierden, na dat van weérzijden eenigen doodt geschoten waren, tot een getal van sestig gevangen. Toen ging het woeden van de dulle soldaten aen. Huis voor huis wierd in brandt gesteken. Het geheel dorp, de schoone kerk, en alle de woningen en hofsteden, tot op een half uur daer rontom, moesten toen voorhouden: in voegen dat 'er in een geheele streck van drie vierendeel ooren

Brand-
steking.

gacm

gaens niet meer dan een eenig huis bleef staen; terwijl alle d'anderen of door de brandt seer beschadigt, of geheel verteert waren. Een oud man, die sich niet intijts uit de handen deser onbesuisde lieden had kunnen wech maken, wierd in de volgende dag meest verbrant onder de puinhopen gevonden.

Dese goddeloose menschen, hun werck afgedaen hebbende, gingen, als hun saken wel bestelt hebbende, en met roof geladen, al zegepralende naer *Utrecht*, om aen de Hertog van *Luxenburg*, hun meester, rekening van hun bedrijf te geven; terwijl sy langs de geheele weg, omtrent ses uren verre, d'elendige gevangenen met alderhaude barbarische wreedtheden plaegden. Want sy, sommigen geheel, en anderen ten deel uitgeschud, wierden door de paerden langs de scherpe wegen, met hagel, ys en sneeu belegen, voortgedreven: in roegen dat veel van hen onder weeg doodt bleven. d'Overigen, op de wreedste wijze gehandelt, wierden half doodt, en terwijl hen het bloedt langs de bloote benen, en langs d'andere leden affliep, t'*Utrecht* bin- beogedreven, daer sy, door de barmhertigheit van sommige burgers weér in de klederen gesteken, en van spijsje versorgt, na een langdurige quijning weder bekomen zijn, en hun gesonthheit bereikt hebben.

Wreeth-
heit der
Fran-
schen, aen
de gevan-
genen ge-
pleegt.

K

Sie

Sie hier noch een proef-stuck van detyrannie der Franschen, dat van goede hand verhaelt word te *Bodegraven* gebeurt te zyn, 't welck wy, om dat het van onse Schrijver (ik denk uyt onkunde, om dat een man niet alles kan vernemen) niet aengerackt word.

Wreetheit der Franschen, aen de gevangenen gepleegt.

Dese wrede gasten, *namelijck d'onmenschelijcke Franschen*, in seker huys te *Bodegraven* de man en vrou vermoort hebbende, smeten alles aen stukken, en gaven 't aen het vuur ten roof; ja sy (o gruwel!) tasten twee kinderen aen, het een een jongetje van vijf jaren, en 't ander een meisje van drie jaren oudt, die sy soo drijvende in de brandt wierpen. Een Engelsch Capiteyn, dit werk aenschouwende, deë ylinghs dese kinderen uyt het vuur rukken, terwijl dese Engelschman, dit gruwel-stuck der Franschen verfoejende, tot hen seide, dat het hen en hun Koning niet wel kon gaen, uyt oorfaek van de schrikkelijke wreetheit en tyrannie, die daer gepleegt wierd. De Capiteyn, dese kinderen meë nemende, voerde hen naar *Deventer*, daer hy sijn besetting had, en bestelde het meisje daer in 't weeshuys, en behield het jongetje voor hem, 't welck, als by 't voorbeeld hoe sijn ouders vermoort, en hy en sijn suster uyt het vuur gered waren, seer jammerlijk schreide, en, de Capiteyn om 't lijf vallende, groote liefde aen hem, als aen sijn verlosser en tweede vader, betoonde.

Scher,

en overmaect van wreetheit, een onnossel kindt, ontrent drie jaren oud, aen dese mishandelde lieden toebehorende, en bond het, om d'onbescustheit deser wrede krijgslieden te versaden, aen de voeten van dese rampzalige moeder; en dus wierden dese drie elendigen tot buiten het dorp gesleept, terwijl dese wrede beulen het selfde sonder meedogen aensagen. Warelijk, een wonder, 't welk veel wonderen overtreft, dat de goddelijke wrake dit heeft kunnen gedogen. Doch de Rechter aller rechteren sal te sijnertijd de gruwelen deser ontwaerde menschen weten te vergelden, en de verdrukten weër uit hun druk op te helpen. Ik soude noch meer wreetheden, in die gewesten gebeurt, kunnen vertoon: maer my dunkt dat dit voorgedacht proeffstuck gesoech sal zijn om aen de leser te vertoon met hoedanige bloetdarstige en wreede menschen wy te doen hebben, die hun uitgerste poging doen, niet alleenlijk om sich meester van ons landt en gorderen, maer ook van onse lighamen en geest te maken.

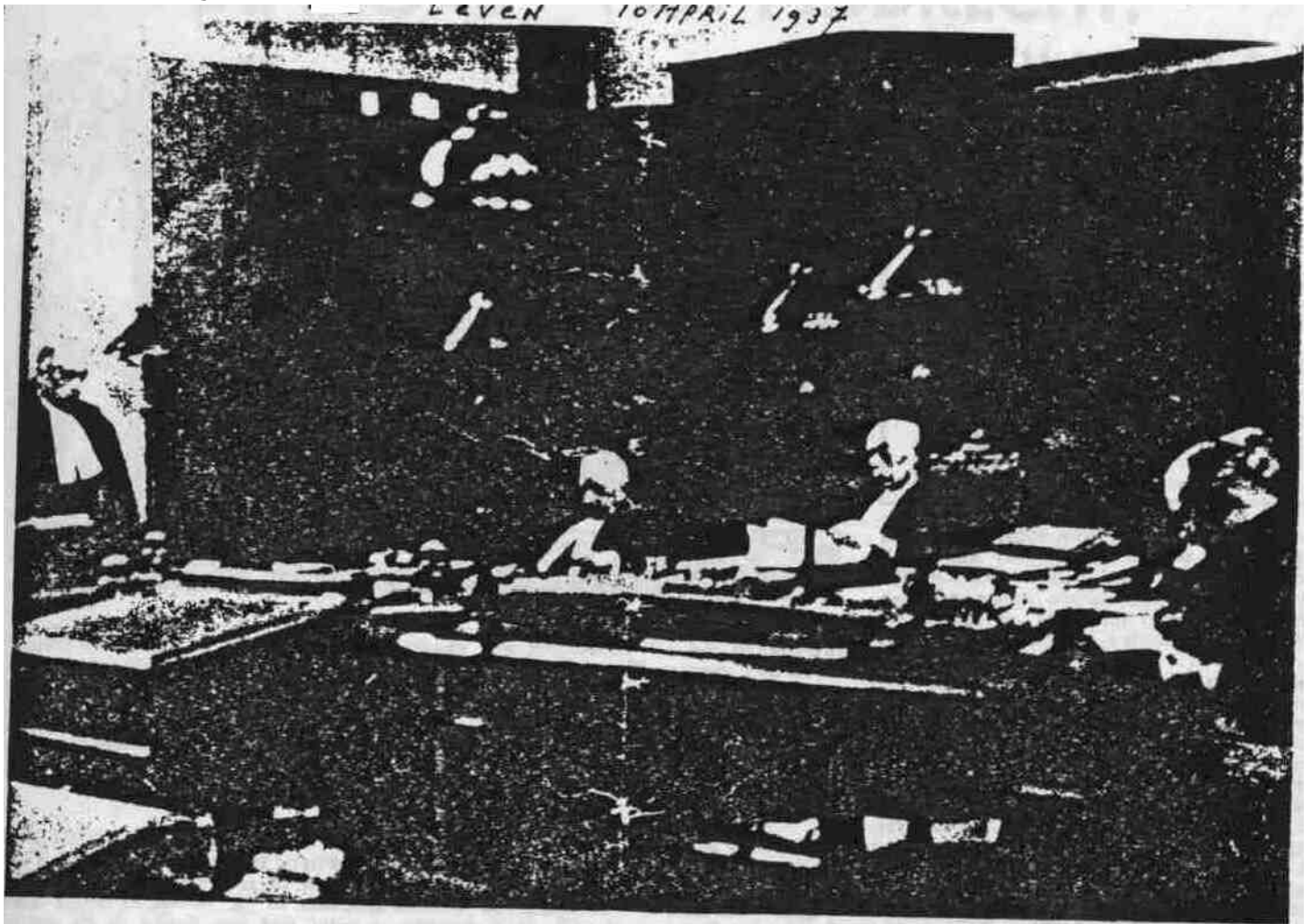
K 3

Memo

Historische Erzählung
Der
Unerschörfen und Abscheulichen
Tyrannen
Welche
Die Franzosen in den
Niederländischen Dörffern
Loenen / Loosdrecht / Waverveest /
Dorschol / Abhoude / Tichter
recht / u. ohne einige Erbar-
mung verübet.

NB. De beestachtigheden der Franschen werden naast de Franse taal, waarin zij beschreven werden, tevens vetaald in het Nederlands en in 't Duits. Beide boekjes verschenen in 1674; waarbij hierboven de titelpagina van het Duitse exemplaar.

Woensdag heeft voor het Amsterdamsche Hof de tuinder Broerse uit Mijdrecht in hooger beroep terecht gestaan, verdacht van valsheid in geschrifte. In deze geruchtmakende „millioenenzaak" eischte de procureur-generaal Mr. D. Reilingh, die het te laste gelegde bewezen achtte, een gevangenisstraf voor de tijd van 1½ jaar. Hier het Hof tijdens het requisitoir; links de Procureur-Generaal, Mr. D. Reilingh, in het midden de President, Mr. Jolles.

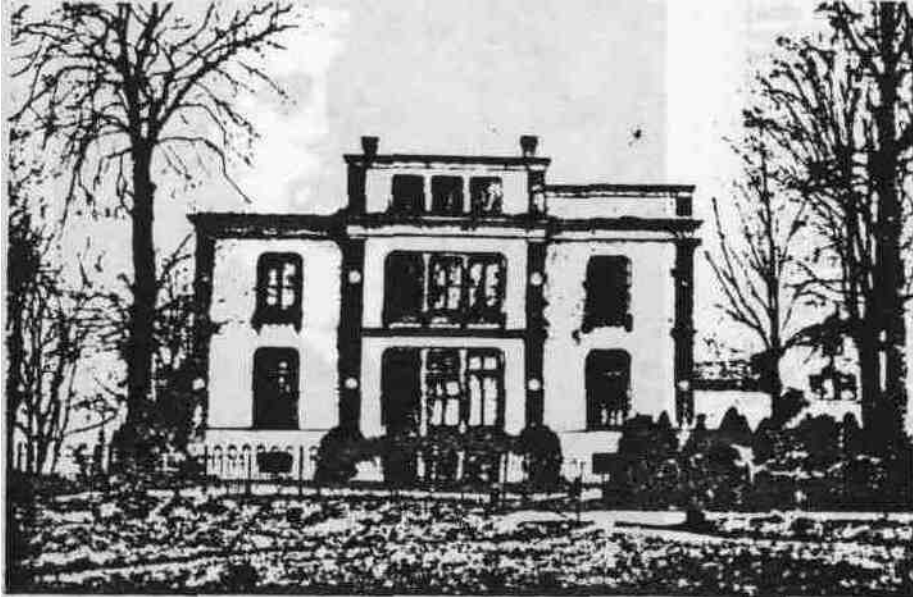
Hier een foto van den verdachte met zijn verdediger Mr. Bokkel, die de te laste gelegde feiten niet bewezen achtte en op die gronden vrijspraak pleitte. Broerse verdedigde zich voor het Hof met dezelfde hardnekkigheid als waarvan hij voor de rechtbank blijk had gegeven.

Vier jaar lang heeft Broerse volgehouden de gemachtigde van de weduwe van Wieringen te zijn geweest, en recht op de nalatenschap te hebben. Wegens valsheid in geschrifte had hij zich thans nogmaals in hooger beroep te verantwoorden. Hier de verdachte naast den veldwachter.

DE „LORD" VAN MIJDRECHT.

HET EINDE VAN EEN MILLIOENENSTRIJD?

Sedert vier jaren staat „de millioenenzaak van Mijdrecht' in het brandpunt der algemeene belangstelling. Toen de oude mevrouw van Wieringen van Soest stierf, maakte een eenvoudige tuinder uit Mijdrecht aanspraak op haar millioenen, en trachtte met documenten te bewijzen, dat zij hem haar geld had nagelaten. De Rechtbank oordeelde echter anders, en veroordeelde den tuinder Broerse tot twee jaar gevangenisstraf. Hier het oude landgoed van de weduwe van Wieringen.

MIJDRECHT is een van die rustige plaatsjes, waar men alleen des zomers schijnt te leven en eerst met de lente ontwaakt, als het groen over de weiden begint te glanzen, als de aarde begint te geuren, als de crocusjes bloeien, de tulpen uitloopen, en de wilgen met hun katjes te pronken staan. Zoo is Mijdrecht. Het ligt langs de vaart te pralen in de zon, de mannen zijn druk bezig op het land, en de dolende journalisten moeten zelf hun weg maar zoeken, als zij nu eindelijk eens iets meer willen zien van het millioenen-landgoed van de weduwe van Wieringen. Het is niet moeilijk te vinden, en voor we zekerheid hebben, zeggen we reeds: daar ligt het. Een oud mannetje, dat voorbij gaat, bevestigt ons vermoeden. Jawel, dat is het huis.... zegt hij, kijkt ons even grinnikend aan, knipoogt tegen ons en tegen de zon, en sloft verder. De heele zaak gaat hem niets meer aan. Hij schijnt er over uitgepraat, hetgeen nu waarlijk geen wonder is, want al vier jaar lang heeft Mijdrecht in het brandpunt der belangstelling gestaan, dank zij „de millioenen van de weduwe van Wieringen", en haar „geheimzinnigen" vertrouwensman, den kweeker B., die van af haar dood niet stukken heeft trachten te bewijzen, dat hij de rechtmatige erfgenaam is van haar millioenen. Voor welke boutte bewering hij overigens reeds ruim vier jaar in het gevang zucht. Of niet zucht, want hij lijkt ons niet bepaald een man, die zijn tijd met zuchten verdoet, doch dit ter zijde. Het is een oud, vervallen huis. De ruiten zijn kapot. De tuin is niet onderhouden. De paden zijn overwoekerd met onkruid. Het is het huis, waarover een verbitterde strijd gestreden werd, een triest huis, zoo op het eerste gezicht. Voor en rechts, en links, en zelfs achter, loopt water. Maar wat behoorde al niet bij dit huis! Het land in de verte, het land, waarop we staan, de huizen achter ons.. Mevrouw de weduwe van Wieringen van Soest had wel zeer uitgebreide bezittingen. Zij had landerijen, door boeren gepacht, zij had tuinen, door tuinders gepacht, zij had huizen, door dorpingen bewoond. En toen zij stierf had zij nog altijd een zeer groot vermogen. De tuinder B. had — zoo beweert „men" althans — als hel ware dit vermogen in zijn zak. Maar zij stierf niet zoo snel als hij gedacht had. Neen, de oude dame leefde nog eenmaal op, hel vonkje was juist voldoende om haar te doen beseften, dat zij nog een en ander met den notaris en den burgemeester te regelen had, zij kwamen aan haar sterfbed, en wat daar besproken werd schijnt toch niet zoo heel gunstig geweest te zijn voor den man, die beweerde, dat „mevrouw haar volkomen vertrouwen aan hem geschonken had." De

Woensdag heeft voor het Amsterdamse Hof in hooger beroep terecht gestaan de tuinder Broerse uit Mijdrecht. De „Mijdrechtsche millioenenzaak" heeft vier jaar lang de gemoederen bezig gehouden. Velen hebben zich afgevraagd of de tuinder nu werkelijk recht had op de nalatenschap van de weduwe van Wieringen-van Soest. Een onzer reporters heeft een bezoek gebracht aan het stille plaatsje Mijdrecht, en vertelt in bijgaand artikel van zijn bevindingen aldaar.

Inmiddels heeft de Procureur-Ceneraal Mr. D. Reilingh in een uitvoerig requisitoir tegen den Mijdrechtschen kweeker wegens valsheid in geschrifte een gevangenisstraf geëischt voor de tijd van 1 1/2 jaar.

man, die meende meer invloed te hebben dan de notaris. Hoe was hij aan de papieren gekomen? De rechter heeft uitgemaakt: die papieren waren vervalscht, en B. ging de gevangenis in. Maar hij berustte niet. Hij zette de strijd voort. De strijd om millioenen. De strijd tegen de rechters....

Wij wandelen het huis voorbij, en het dorp in, waarboven nu de middag staat in lenteblauw, en de arbeiders zijn terug gekomen van het land, de tuinders komen uit hun tuinen: we kunnen zoo hier en daar nog wel eens informeerden. Of we over B. iets willen weten? Maar ja, natuurlijk, die hebben ze hier allemaal gekend. B.... neen, ze noemen hem hier

„de Lord". Nu ja, dat is maar zoo een bijnaam, die de dorpingen hem gegeven hebben, waarschijnlijk om zijn branie.... maar er zijn er toch ook, die een diep respect hebben voor den man, omdat — zeggen ze — hij de wet op zijn duimpje kent. Met hem zullen ze nog last genoeg hebben. Hij is evenveel mans als een advocaat.... Zoo zeggen de dorpingen. En of zij meenen dat hij recht heeft op het geld? Daarbij krabben de meesten zich achter de ooren. Zij vinden het alles nu langzamerhand zoo verward; zij begrijpen er niets meer van, zij zeggen alleen maar, dat hij een „verduveld handige kerel was". Maar dat weten we nu zoo langzamerhand ook wel, al kan het voorkomen, dat iemand het slachtoffer wordt van eigen „handigheid". En mevrouw van Wieringen.... t

Over haar spreken de dorpingen het liefst. Haar hebben allen — of bijna allen goed gekend. De bewoonster van het groote huis aan de slooten was de weduwe van een zeekapitein, en na diens dood kreeg zij het fortuin zelf te beheeren. Nu moet zij ook wel eenigszins zonderling geweest zijn....

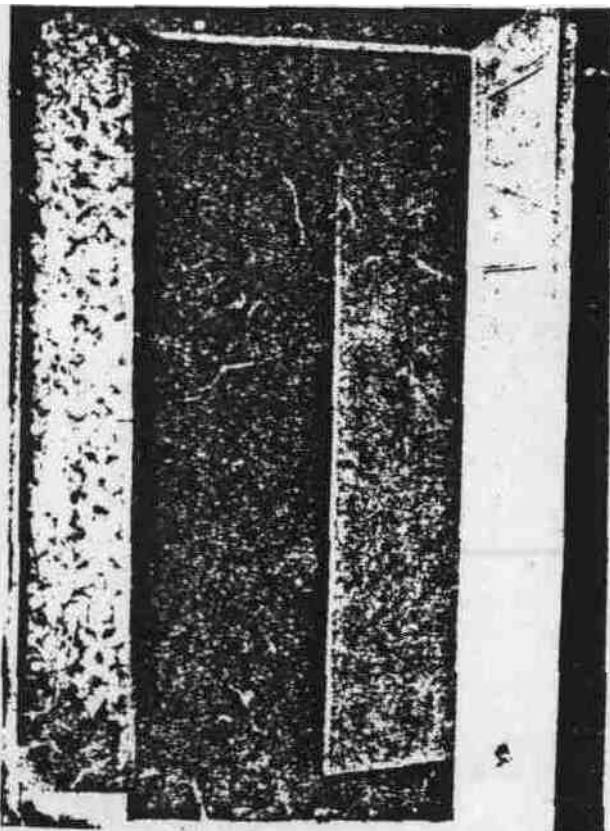

Mevr. van Wieringen was in Mijdrecht zeer geliefd om haar goedheid en gulheid. Tal van menschen en instellingen werden door haar voortgeholpen, tal van kleine boeren werden de hypotheekgelden kwijt gescholden. Hier de oude dame, Zoals de dorpingen haar dikwijls zagen uitrijden.

De tuinder Broerse, die gedurende meer dan vier jaar heeft volgehouden, dat hij de rechtmatige erfgenaam is van de „Mijdrechtsche millioenen”. Hij zou, volgens zijn zeggen, de eigenlijke vertrouwensman van de weduwe geweest zijn, en uit dankbaarheid zou zij hem haar geld hebben nagelaten. Hier de Mijdrechtsche kweker, uit de tijd toen bij „mevrouw vele diensten bewees”.

Beneden de oude, ingebouwde „kluis” in het huis van de weduwe. Hierin werden steeds de bankbiljetten gedeponereerd, wanneer zij de boeren op haar villa ontvangen bad, en zij haar het geld voor de hypotheek brachten. Men beweert algemeen, dat hier, na haar dood, nog stapeltjes bankpapier, geheel vergeeld, gevonden werden....

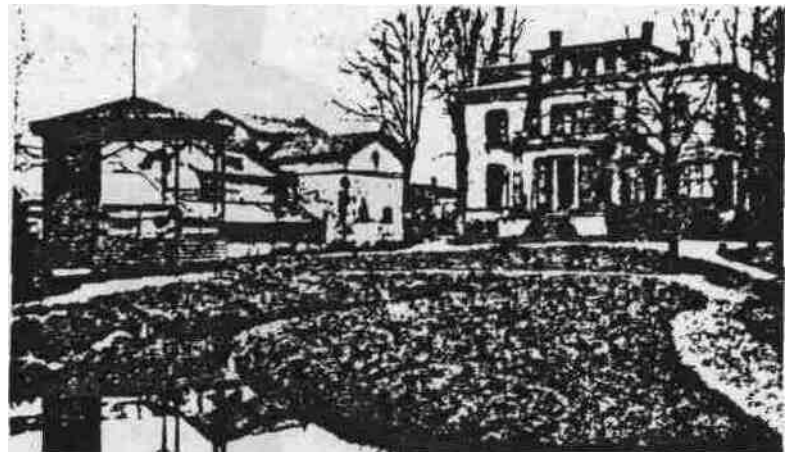
Zonderling misschien, omdat zij niet de minste interesse voor zaken had. Zij was een eenvoudige vrouw. Een vrouw, wier grootste geluk het was, goed te doen in haar omgeving. Zelf was zij dienstbode, daarna huishoudster geweest. Maar na de dood van haar man kwamen de pachters van de landerijen en van de tuinen bij haar. Zij kwamen de pacht betalen, en dan kregen zij een glaasje en hel geld van de pacht werd gelegd op het biljard, in de biljardzaal van het oude huis. Zij bekommerde Zich er weinig om. Zij schonk waarschijnlijk liever dan zij ontving.... Zij was niet kerksch, maar toen de gereformeerde kerk van het plaatsje eens geld noodig had, en zij het schonk, gaf zij ook aan andere kerken een dergelijk bedrag. Zij deed veel goed. Zij liet het Nutsgebouw zetten. Neen, het is geen wonder, dat de dorpelingen over haar spreken met liefde en eerbied. De muziekvereniging schonk zij instrumenten, den armen schonk zij geld, de kleine boeren, die niet in staat waren de pacht te betalen, konden getroost weer huiswaarts keeren, als zij bij „mevrouw” geweest waren. Zoo leefde zij in het kleine dorpje, onopgemerkt in de wereld, geliefd in haar klein, eigen wereldje. Nooit ging ze weg. Nooit op reis. Zij bleef op bonk, bij haar boeren, haar armen, in haar dorp. Tot zij stierf....

Misschien zou men alleen maar om haar gerouwd hebben, men zou haar nooit vergeten hebben, maar om haar leven, om haar millioenen zou nooit zoo veel drukte geweest zijn, men zou nooit hebben geschreven over de „Mijdrechtsche millioenenzaak”, als B. er niet geweest was....

Maar B. beweert alles voor haar gedaan te hebben. B. beweent, dat hij de feitelijke beheerder is geweest van het enorme vermogen der weduwe. En uit dankbaarheid zou zij hem alles hebben nagelaten....

Hier gelooft men het niet, hier zegt men: „we hebben gehoord, dat de familie van mevrouw hem een halve ton geboden heeft, als hij daarmee tevreden zou zijn....” Maar in het dorp loopen veel „geruchten”. Er zou b.v. zeer veel geld nog in huis gevonden zijn, maanden na de dood van mevrouw, en hieraan is natuurlijk — hoe kan het anders — een smakelijke historie aan verbonden, de historie van een visscher, die er met zijn hengel op uit getrokken was, en ook wel eens een kijkje in het groote huis wilde nemen. Hij ging kijken, en hij vond daar ook de groote, ingebouwde kluis, die nu niet bepaald nieuw te noemen was.... maar door de kieren der kluis heen, had hij dan nog stapeltjes bankbiljetten zien liggen, en de visscher was gaan visschen, niet in verboden water, maar in een verboden kluis, en had er maar even „een aantal bundeltjes briefjes van duzend uitgehaald.. .”. Daarmede had de brave ziel, die in verzoeking gebracht was door de kieren in een oude kluis, tevreden kunnen zijn, maar hij was het niet. Hij wilde het onderste uit de kan hebben. Het onderste helaas uit een aantal flesschen, die hij op zijn verdere strooptocht in de wijnkelder vond. De „gelukkige vinder” van de briefjes van duzend begon te drinken, en zie, hij dronk zoo lang en zoo veel tot hij niets meer wist, niet meer waar hij zich bevond, niets meer van zijn opgedolven en wederrechtelijk toegeëigende schat, en zóo lang dronk hij, tot hij tenslotte met de briefjes van duzend in zijn zak in de kelder in slaap viel, waar men hem de volgende dag ontdekte....

Het verhaal vertelt niet, wat er verder met den man gebeurd is.... Natuurlijk heeft het dorp zijn verdriet, maar het heeft toch ook wel zijn vreugde aan het heele geval gehad. En nu heeft het bovendien weer zijn spanning, en in plaats dat wij vragen stellen aan de dorpelingen, vangen Zij aan ons uit te hooren, omdat we stedelingen en van „de Pers” zijn, en ij — ten onrechte natuurlijk — meenen, dat wij gerust kunnen voorstellen, boe de sthjd van den tuinder tegen zijn rechters zal eindigen,

Het oude buitengoed van de weduwe van Wieringen ziet er thans geheel vervallen uit. Het is door slooten omzoomd, de paden zijn met onkruid overwoerd. Hier de achterzijde van het huis, waar volgens Broerse zoovele geheimzinnige bijeenkomsten tusschen hem en de weduwe hebben plaats gehad, ter bespreking van financiële beleggingen....

Neen, we weten het niet....

Iets verder op de weg woont zijn vrouw. Zij woont niet ver van het oude huis van de weduwe af. Zij zit daar buiten, in de lentelucht, een vriendelijke vrouw, die alles in den beginne zwaar te dragen heeft gehad, maar er nu blijkbaar toch wel overheen is.

Haar man zit in het Huis van Bewaring. Zij schrijven elkaar.... Maar bezoeken doet zij hem niet, vertelt ze; zij wacht maar af, en van uit het Huis van Bewaring vecht de man om zijn vrijheid....

OIRKONDE

Wy, Ondergeschreevenen, Bestuurderen der Naamlooze Vennootschap Biscuitfabriek «DE LINDEBOOM», opgericht Anno Domini Achtthonderd zes en twintig, te MYDRECHT, hebbende een Bykantoor te Amsterdam:

Bevolten hebbende het HONDERDJARIG BESTAEN der voormelde Fabriek feestelyk te gedenken op Dinsdag den 23sten November 1926:

In overweging genomen hebbende, dat het oirbaer is om voor sulke weldaden als door haer gedurende de afgelopen eeuw van God ontvangen. Heer te danken:

Overwegende dat wy daarbenevens groote erkentelykheid verschuldigd sijn aan allen die met ons samenwerken om den groei en den bloei van den «Lindeboom» in hier binnen- en buitenland te bevorderen:

So is het dat wy, Bestuurderen voormeld, hebben goedgevonden, dat aan elk dier medewerkenden eene gedachtenis sal worden overhandigd, bestaande uit eenen bronzen penning, te deser gelegenheid expresselyk geslagen en gegraveerd, alsmede een convert met eenen inhoud naar rato van eens iegelyken verdienste bepaald;

En voorts dat van dese OIRKONDE een afschrift worde uitgereikt aan:

behoorende tot de Organisatie van de N.V. Biscuitfabriek «De Lindeboom».

DE DIRECTIE.

Gedaen te Mydrecht, den 23sten November 1926.

Een honderdjarige.

Er zijn van die dorpen, ieder land kan er aanwijzen, die noch om historische redenen, noch om eenig ander belang, ooit kans hebben een plaats van beteekenis te worden, dorpen, waar de oude gemoedelijkheid nog ongestoord heerscht, omdat men er staat buiten het directe wereldgewoel, terwijl de naam van zoo'n dorpje, dank zij een zich daar ontwikkelde industrie gelezen en gespeld wordt in schier alle werelddelen.

In ons vaderland is Mijdrecht zoo'n plaatsje. Onder de rook van Amsterdam, maar ver van het woelige stadsleven. De spoortrein doet het aan, maar het is een wiskundig vraagstuk van den eersten rang om uit te zoeken, hoe men er het snelst komt en het snelst weer uitgaat, waarbij het adjectief „snel" niet al te letterlijk dient genomen.

En toch, gelijk we reeds opmerkten, verheugt Mijdrecht zich in een wereldnaam, dank zij een product, dat zijn weg over den geheelen aardbodem heeft gevonden.

Dat product zijn de biscuits van de fabriek „De Lindeboom", die Dinsdag j.l. haar eeuwfeest mocht vieren.

Waar deze industrie met de plaats van vestiging zoo nauw in contact staat, ja al 't ware is samengegroeid, daar spreekt het vanzelf, dat het fabriek-feest was uitgegroeid tot een plaatselijk feest. Schier huis aan huis wapperde de driekleur en in de nabijheid der fabriek was een complete straatversiering aangebracht.

De fabriek zelf droeg natuurlijk ook het feestkleed. Een der werkzalen was als receptiezaal ingericht en het was werkelijk voor het eerst in honderd jaar, dat de familie van Doesburg op haar eigen gebied niets had in te brengen. Het personeel was koning en dank zij de leiding van den heer Verburg, bedrijfsleider te Mijdrecht, liep alles vlot van stapel.

Aan de eigenlijke feestviering ging een officieele receptie vooraf. Tal van zakenrelaties complimenteerden de jubileerende firma, terwijl we o. m. ook opmerkten het college van B. en W. en verdere notabelen van Mijdrecht.

De burgemeester, de heer I. Padmos, sprak de firmanten namens het gemeentebestuur toe en memoreerde het heuglijk feit, dat H. M. de Jonghin de firma naar aanleiding van haar jubileum had onderscheiden met het praedicaat „Kozaklijke".

Na de receptie, die door het talrijk bezoek bijna een uur later eindigde dan oorspronkelijk was gedacht, begon de viering voor het personeel.

Nadat de directeuren met hun familieleden door een deputatie waren binnengeleid en toegezongen, nam de oudste firmant, de heer A. van Doesburg, het woord, tot het geven van een historisch overzicht van de zaak.

Spr. deelde mede, dat oprichters waren Peter van Doesburg en zijn vrouw Arnolda van Heusfeld. Dit echtpaar huurde anno 1826 een huis, midden in het dorp Mijdrecht gelegen, op de plaats waar nu nog de fabriek staat, en begon met een klein kapitaal een bescheiden zaakje, bestaande uit kruideniers-

winkel, annex fabriekje van snijkoek, kermiskoek, etc.

Twee jaar later sloot Peter met den eigenaar een contract af, waarbij hij door 8 jaar huurkoop in het bezit zou komen van het perceel, tegen f 227.05 per jaar, zoodat hij voor f 1816.40 het huis in eigendom kreeg.

Door zijn mooi handschrift, dat toevallig in handen van een der ministers kwam, zag Peter zich plots gepromoveerd tot rijksontvanger, maar hij bedankte en bleef bakker.

Van Peter ging het bestuur der zaak over aan Jacob van Doesburg, daarna werd eigenaar diens broer, Bernardus van Doesburg, gehuwd met Marrigje Ruys.

Na den dood van Bernardus, die de zaak tot grooten bloei bracht, ging het bestuur over aan zijn echtgenoot, tot haar zoons den leeftijd hadden bereikt om de teugels over te nemen. Na den dood van Marrigje Ruys werd de zaak omgezet in de firma Wed. B. v. Doesburg en sedert eenige jaren is de naam N. V. Biscuitfabriek „De Lindeboom".

In den loop der jaren werd de verkoopafdeeling gevestigd te Amsterdam.

Spr. wees vervolgens op de goede verstandhouding, die steeds tusschen personeel en patroon had bestaan, zoodat er nooit een werkstaking is geweest.

De chef der suikerballenafdeeling, W. Bakker, had een speciale huldiging met passende geschenken in ontvangst te nemen naar aanleiding van het feit, dat diens zilveren jubileum samenviel met het eeuwfeest der fabriek.

Verder gaf de heer van Doesburg een opsomming van de personen, die in de afgelopen eeuw zich voor de fabriek verdienstelijk hebben gemaakt.

Medegedeeld werd, dat aan allen zou worden uitgereikt een oorkonde, een speciaal geslagen medaille, en een enveloppe met inhoud.

Namens het personeel werd de firma toegesproken door den heer C. Romers, kassier te Amsterdam.

Was in het midden der 17de eeuw, aldus spreker, dat een Holl. koopman de Linde, doch zich noemende Erik Larson, relatie ging zoeken en handel ging drijven in Zweden.

Het mocht Erik Larson, door Gods Zegen gelukken, spoedig een groot Handelsman te worden en hij verwierf zich in weinige jaren een groot vermogen, kon zich weldra uit zaken terug trekken, kocht zich het schoone landgoed Malmörök in Upland, hetwelk hij betrok, en dacht als hij nog wat jaren leven mocht, daar een welverdiende rust te genieten.

Doch hoe goed en gezegend Zweden ook voor hem was geweest, hij kon zijn Vaderland, zijn Holland niet vergeten. Dat Vaderland trok hem altijd weer aan, en het was daarom, dat hij dikwijls naar Holland

ging om de banden van vriendschap, met familie en vrienden te onderhouden.

Op een dier reizen nu, bekwam hem de vrees, dat het wel eens de laatste maal kon wezen dat hij in Holland was, en liet toen, een smalle 1 meter lange doos maken, kocht en nam daarin mede een klein Holl. Lindeboompje, hetwelk hij in Zweden als een gedachtenis aan zijn vaderland zou planten.

Thuisgekomen plantte hij dat kleine teere

Lindeboompje op Malmörik, kweekte en verzorgde het goed, en boven verwachting slaagde die poging, want datzelfde Holl. Lindeboompje is de stamvader van vele Zweedsche nakomelingen geworden.

De Lindeboom is in Zweden, dan ook zeer beroemd geworden. Zoo zelfs, dat de Zweedsche Dichteres Elisabeth Brenner in 1703 in een fraai gedicht de lof van den Holl. Lindeboom heeft bezongen waarin ze zelfs de merkwaardigheid vermeld, dat, wanneer een familielid van Larson, den planter, stierf, het net was, of hij zijn takken liet hangen als treurende over dat verlies.

En zoo groot is de Lindeboom geworden dat met de verschrikkelijke hitte in het jaar 1830 500 menschen schaduw vonden onder zijn takken en bladeren.

Ik achtte deze geschiedenis interessant genoeg om ze U eens mede te deelen en voor mij om alles inleiding te gebruiken.

Want ik zag daarin overeenkomst tusschen Larson en Doesburg, tusschen den groei van den Zw. Lindeboom en van de Biscuitfabriek, naar die naam genoemd en drie gedachten, merk ik daarbij op: klein geplant, goed verzorgd en tot rijken zegen geworden.

Spr. schetst dan verder het intensief werken van drie geslachten Van Doesburg aan deze fabriek, van de prettige eenheidsverhoudingen en den goeden geest om te eindigen met den wensch, dat het hier moge zijn en blijven als met de Zweedsche Lindeboom, dat honderden menschen schaduw en brood vinden onder hare beschutting.

Vervolgens bood de heer H. Verburg, bedrijfsleider, als geschenk van het personeel aan, een electrische klokkenrichting voor de gehele fabriek.

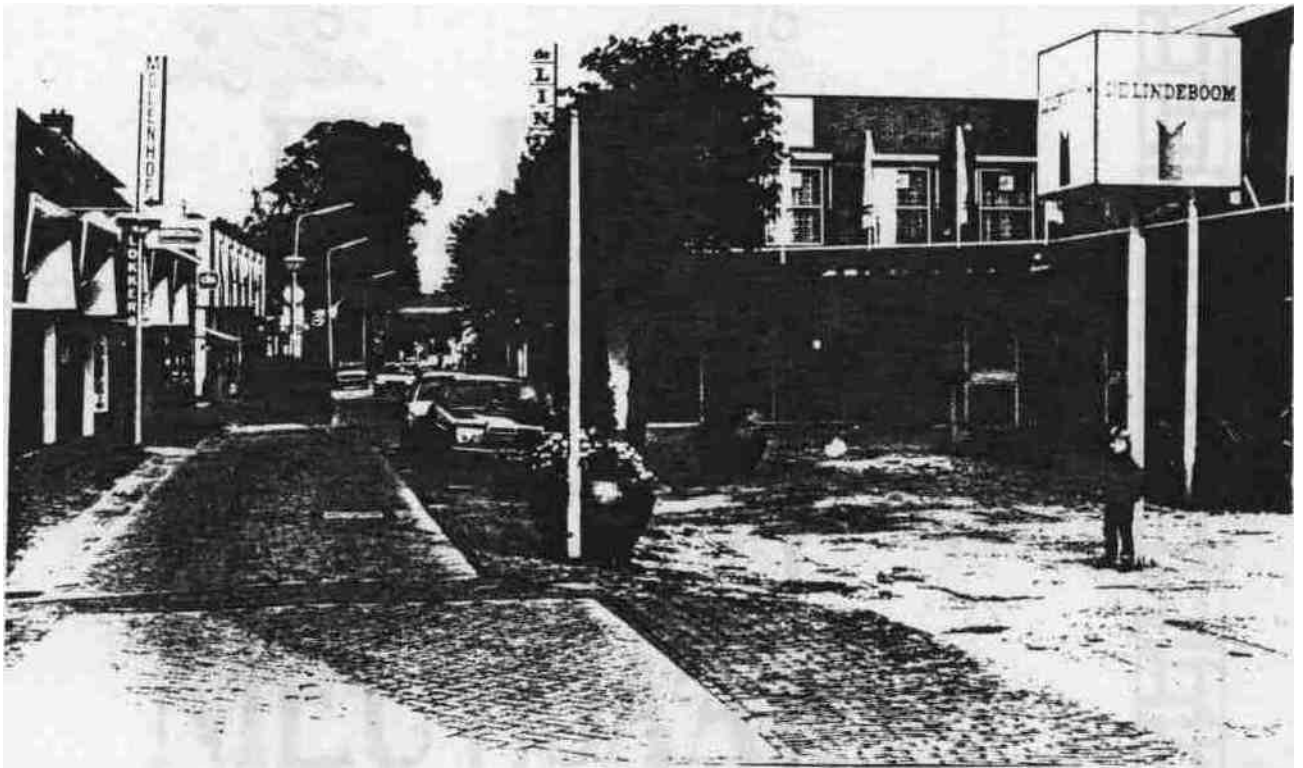
Na de toespraken bleef men nog uren in feestelijke stemming bijeen.

Op waardige en onvergetelijke wijze heeft De Lindeboom haar eeuwfeest herdacht.

van koekfabriek
tot winkelcentrum

Onthuld op 2 april 1966 door burg.D.Haitama
Lg.v. 10 jaar "de Lindeboom"
Plasquette ter beschikking gesteld door fam.J.G.Outshoorn

GEZEGENDE
KERSTDAGEN

EN EEN

GELUKKIG
NIEUWJAAR

